

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Europa- barometern 2.0

2024

Europabarometern

I den här övningen får deltagarna ta ställning till ett antal ”spetsiga” påståenden om sin egen relation till EU, hur EU fungerar och vad EU gör med störst fokus på Europaparlamentets roll. Syftet med övningen är att öka kunskapen om EU genom att belysa olika perspektiv på EU-frågor. Övningen kan kombineras med MUCF:s presentationsmaterial om EU eller andra övningar i verktygslådan Prata EU.

Övningen går ut på att deltagarna får påståenden upplästa för sig. Tyst tar de sedan ställning till påståendet genom att positionera sig i rummet efter en barometer som sträcker sig gradvis från ”jag håller helt med” till ”jag håller inte alls med”. Diskussionsledaren fångar upp åsikter, reflektioner och frågetecken allt eftersom övningen pågår.

Fördelen med övningen är alla att kan vara med och uttrycka sina åsikter och frågor. Övningen visar även att det kan finnas flera olika perspektiv på en fråga.

För vem?

Övningen är lämplig att göra tillsammans med 5–20 deltagare i gymnasieålder – i klassrummet, på fritidsgården eller ungdomscentret.

Tidsåtgång

Cirka 15–40 minuter, beroende på hur många påståenden som tas upp och hur mycket diskussion som tillåts.

Så går övningen till

Förberedelser

- Skriv ut kortuppsättningen med påståenden (nedan) och klipp isär.
- Använd alla påståenden eller blanda och låt slumpen avgöra vilka påståenden det blir. Eller gör ett urval av de påståenden som passar just din grupp eller ditt sammanhang. Lägg gärna till egna påståenden!
- Säkerställ att det finns tillräckligt med plats i rummet för deltagarna att röra sig.
- Markera mitten av platsen/rummet, till exempel med maskeringstejp. Det utgör mitten av barometern.
- Sätt upp en skylt/ett pappersark i ena änden av barometern med ”jag håller helt med” och i andra änden ”jag håller inte alls med”
- Ha en whiteboard eller ett blädderblock tillgängligt (eller sätt upp några pappersark på väggen) om du vill skriva upp några av resultaten från diskussionerna.

Instruktion till deltagarna

- När du har läst upp ett påstående ska deltagarna positionera sig längs barometern i rummet. Därefter kommer du att be varje deltagare att motivera sin position på barometern. Under den här delen av övningen får deltagarna byta plats på barometern om de ändrar åsikt när de hör andra deltagare motivera sin åsikt. Inför att deltagarna ska ta ställning till ett nytt påstående be alla gå tillbaka till mitten för att börja om.

Genomförandet

- **Läs upp ett påstående i taget.** När deltagarna har positionerat sig längs barometern, fråga deltagarna varför de har ställt sig där de står. Börja på ena änden av barometern, ta sedan andra änden och sist de som ställt sig nära mitten.
- **Främja diskussion.** Låt deltagarna kommentera varandras positioner. Fånga upp kommentarer från alla. Om ett påstående är flertydigt, låt varje deltagare tolka frågan som deltagaren vill och sedan förklara varför hen valde att ställa sig just där.
- **Byta plats.** Efter att ha lyssnat på argumenten från övriga deltagare, fråga om någon deltagare vill byta plats. Låt deltagarna som vill byta plats motivera varför de vill byta.
- **Ställ följdfrågor.** Be deltagarna ge exempel eller be dem utveckla sitt resonemang. Anteckna gärna på whiteboard eller blädderblock.
- **Sammanfatta.** Summera deltagarnas kommentarer och argument efter varje påstående och diskussion.

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

65% i Sverige känner att de är medborgare i EU (enligt undersökningen Flash Europabarometer 528, 2023). Övriga 35% är osäkra eller känner sig delvis eller inte alls som medborgare i EU. **Jag känner mig som EU-medborgare.**

Följdfråga: Vad tänker du på när du hör "EU-medborgare"? Vad är det som gör att du känner dig som EU-medborgare. Vad skulle du behöva för att känna dig mer som EU-medborgare?

Läs mer här: [Eurobarometer – Citizenship and democracy](#)

En EU-medborgare har bland annat rätt att rösta i Europaparlamentsvalet, flytta var som helst i EU och få svar på sina frågor om EU på sitt språk. **Det är viktigt att veta vilka rättigheter EU-medborgare har.**

Följdfråga: Varför är det viktigt/inte viktigt att veta om sina rättigheter? Vad kan kunskap eller okunskap om EU-medborgares rättigheter leda till? Känner du till fler rättigheter?

Läs mer här: [Europeiska kommissionen – EU-medborgarskap](#)

I EU:s olika institutioner arbetar representanter från EU-länderna, politiker, tjänstemän och annan personal med EU:s frågor. Tre viktiga institutioner är EU-kommissionen, ministerrådet och Europaparlamentet. **Jag får tillräckligt med information om EU.**

Följdfråga: Var får du information om EU?
Kommissionen föreslår nya EU-lagar. Ministerrådet (som består av EU-ländernas ministrar) och Europaparlamentet röstar ja eller nej till lagförslagen.

Läs mer här: [Sveriges riksdag – EU:s institutioner](#)

Var femte år är det val till Europaparlamentet. Det är EU:s medborgare som röstar fram politikerna i Europaparlamentet. **Att rösta i Europaparlamentsvalet skulle göra att jag känner mig mer som EU-medborgare.**

Följdfråga: Är möjligheten att påverka EU viktigt för att känna sig som EU-medborgare? Finns det fler möjligheter att påverka EU?

Läs mer här: [Sveriges riksdag – Så kan du påverka](#)

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

En rättighet EU-medborgare har är att ställa upp i Europaparlamentsvalet som kandidat. År 2019 var medelåldern bland europaparlamentarikerna 49,5 år.

Medelåldern är för hög.

Följdfråga: Är det viktigt att unga finns representerade i Europaparlamentet? Varför/varför inte? Vad kan göras för att fler unga ska bli representerade?

Läs mer här: [Europeiska kommissionen – EU-medborgarskap, European Parliament – Facts and figures: the European Parliament's new term](#)

I Sverige röstade 55,27% i valet till Europaparlamentet 2019. Belgien hade det högsta valdeltagandet bland alla EU-länder med 88,47%. Det kan förklaras med att det är obligatoriskt i Belgien att rösta i val.

Vi borde ha det som i Belgien.

Följdfråga: Kan det finnas risker med att det är obligatoriskt att rösta? Är det viktigt att alla röstar?

Läs mer här: [European Parliament – 2019 European election results, European Parliament – 2019 European elections: National rules](#)

I Sverige är rösträttsåldern 18 år men i länder, som Tyskland och Malta, kan 16-åringar rösta i Europaparlamentsvalet. Europaparlamentet tycker att alla EU-länder ska ha 16 år som rösträttsålder i Europaparlamentsvalet. **Rösträttsåldern borde vara 16 år i alla länder.**

Följdfråga: Är det viktigt att det är lika i alla länder? Vilka argument finns för att sänka rösträttsåldern?

Läs mer här: [MUCF- Fokus 21 – Vilja att förändra. s 191, European Parliament – Voting age for European elections](#)

Sverige har 21 ledamöter i Europaparlamentet. I Europaparlamentet delar ledamöterna in sig i olika partigrupper med ledamöter från de andra EU-länderna som tycker lika i olika EU-frågor. **Jag tycker att Sveriges ledamöter bara ska samarbeta med varandra i stället.**

Följdfråga: Finns det EU-frågor som är särskilt viktiga för Sverige? Om Sveriges ledamöter tvingades samarbeta med varandra, tror du alla 21 ledamöter skulle komma överens?

Läs mer här: [Sveriges riksdag – Europaparlamentet](#)

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

68% av svenskarna är enligt en undersökning (Flash Europabarometer 528, 2023) mycket eller ganska oroliga över att människor blir påverkade av desinformation (felaktig eller manipulerad information) inför val. **Jag har sett exempel på desinformation.**

Följdfråga: Varför är desinformation farligt? Hur kan vi motverka att bli påverkade av desinformation inför val?

Läs mer här: [Eurobarometer – Citizenship and democracy](#)

En fråga som Europaparlamentet arbetar med är EU:s klimat- och miljöpolitik. Enligt EU:s klimatlag ska EU minska utsläppen med 55 procent till 2030 och bli klimatneutralt till år 2050. **EU ska vara en bäst i kampen mot klimatförändringarna.**

Följdfråga: Tror du att EU kan fungera som en förebild för andra länder? Upplever ni att det går att påverka hur EU ska arbeta med den här frågan?

Läs mer här: [Europaparlamentet – Den gröna giv](#)

EU:s gröna giv är EU:s satsning för att göra EU till världens första klimatneutrala region till år 2050. För att nå det målet så går en tredjedel av EU:s långtidsbudget och återhämtningsplan NextGenerationEU till klimatarbete. **EU borde informera mer om sitt klimatarbete.**

Följdfråga: Har du uppmärksammat någon förändring i din vardag efter EU:s satsning?

Läs mer här: [Europeiska kommissionen – EU:s gröna giv](#)

Idag har EU 27 medlemsstater. Den nyaste medlemmen i EU är Kroatien som blev medlem 2013 och idag (2024) finns 10 länder som har ansökt om att bli medlem i EU. **Ju fler medlemsländer ju starkare EU.**

Följdfråga: Kan EU bli svagare med många medlemsländer? Vilka kriterier behöver länderna uppfylla tror du?

Läs mer här: [Europeiska unionen – EU:s utvidgning](#)

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

En ny medlem i EU måste följa EU:s lagar, vara en demokrati, ha ett fungerande juridiskt system och en fungerande marknadsekonomi. **Alla länder i EU måste vara demokratier.**

Följdfråga: Vad händer om ett land slutar vara en demokrati? *Ett land kan förlora sin rätt att rösta i ministerrådet om det bryter mot EU:s grundläggande principer om frihet, demokrati och mänskliga rättigheter, men kan inte förlora sitt medlemskap.*

Läs mer här: [Sveriges riksdag – Medlem i EU](#)

I vissa frågor som t ex EU:s utrikes- och säkerhetspolitik, kan ett medlemsland blockera ett förslag som alla andra är för. **Jag tycker det är dåligt att alla länder måste komma överens i utrikes- och säkerhetsfrågor.**

Följdfråga: Förespråkare menar att ett beslut blir starkare när alla står bakom. Vad är viktigast; snabbare beslut eller att alla ska tycka samma sak och vara överens?

Läs mer här: [Ministerrådet – Enhällighet](#)

År 2025 har Sverige varit medlem i EU i 30 år. Det finns många olika exempel på hur EU påverkar oss i vår vardag. **Jag tänker på EU varje dag.**

Följdfråga: Tänker du på EU när du:
– använder din mobiltelefon i ett annat EU-land utan extra kostnad? – får ett sugrör av papper? – ombeds godkänna att dina personliga uppgifter samlas in? – ser märkningen ”CE” som visar att en produkt uppfyller EU:s hälso-, säkerhets- och miljönormer?

Läs mer här: [EU & Jag](#)

Ett förslag från Konferensen om Europas framtid är att det ska vara möjligt att rösta på alla kandidater i EU i Europaparlamentsvalet. Då skulle det till exempel vara möjligt att i Sverige rösta på en kandidat från Litauen. **Det borde vara möjligt att få rösta på en av alla kandidater i hela EU.**

Följdfråga: Hur skulle detta förslag påverka det europeiska medborgarskapet? Finns det risker med detta valsystem?

Läs mer här: [Slutrapporten Konferensen om Europas framtid, förslag 38, punkt 3](#)

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Europabarometern 2.0
-Påstående om EU

Klipp ut spelkortet

